

BIOGRAFII ALE LUI BENEDICT GHIUȘ ÎN DOSARELE SECURITĂȚII: NARAȚIUNI DIN FIȘE BIOGRAFICE ȘI NOTE INFORMATIVE

IOANA-ZOIA URSU
Muzeul Național al Unirii Alba Iulia

*„Nu am făcut niciodată
nici un fel de politică și nu am fost
înscriș în niciun partid, deoarece
sunt un călugăr. Am avut de suferit
tocmai din cauza acestei
atitudini.”¹*

„Arhimandritul Benedict Ghiuș este una dintre figurile «misterioase» ale Ortodoxiei românești. Deși mare parte din viață și-a trăit-o în mijlocul mulțimilor, el a reușit, prin discreție și modestie, să se «oculteze», reușind să trăiască permanent asemenea unui autentic monah. Din această pricină, mărturiile despre viața lui sunt destul de puține, însă toate converg spre conturarea unei efigii de adevărat lider spiritual”².

Portretul pe care George Enache i-l făcea lui Benedict Ghiuș, acum mai bine de un deceniu, continuă, în opinia noastră, să rămână valabil și să definească sintetic, într-o expresie excelentă, felul de a fi și amprenta inconfundabilă a acestui personaj discret. Biografia lui Benedict Ghiuș nu pare extraordinară – evenimentul unui arhiepiscopat ratat³ a părut să planeze asupra evoluției sale ca un eșec profesional, reiterat în arhive ca o dovadă a „legionarismului” său, pentru care regimul antonescian i-ar fi infirmat episcopatul. De altfel, două decenii mai târziu, trimiterea lui Ghiuș în 1968 pentru tratative cu Biserica românească din Paris, agregată în jurul exilului, și a preotului Vasile Boldeanu sugera posibilitatea de întrezărire a unui viitoare promovări: Securitatea nota aprecierea de care se bucura Ghiuș la patriarhul Justinian și intenția acestuia de a-l face episcop⁴. Contextul politic a continuat să rămână nefavorabil, astfel încât arhimandritul Benedict s-a resemnat și a continuat cu aceeași discreție să păstorească suflete, pentru ca în ultimii ani ai vieții să se retragă la mănăstirea Cernica, ducându-și acolo bătrânețea și bolile.

Numele lui Benedict Ghiuș e strâns legat de cel al „Rugului Aprins” și al apropiaților săi, Sandu Tudor și Alexandru Mironescu, de mănăstirea Antim, de

¹ I 2214/4, f. 177.

² Enache 2007; Enache 2009.

³ Alegerea sa ca episcop de Hotin în 1944 a fost invalidată de guvernul Antonescu, Mihai Antonescu fiind cel care a indicat în mod expres alt candidat.

⁴ I 2214/6, f. 36.

Patriarhie, de Facultatea de Teologie din București, de viața monahală la mănăstirea Neamț în anii 1950 etc, astfel încât biografia sa, găsită la confluența tuturor acestor nume și locuri, ne înfățișează un personaj discret, dar pe atât de interesant.

Interesul Securității pentru urmărirea informativă a lui Ghiuș a ținut, la început, de suspiciuni vis-a-vis de atitudinea sa față de regimul comunist (1949), apoi de funcția sa de stareț la Antim și de vicar patriarhal (1948-1950), de relațiile sale cu clerici catolici și greco-catolici (în anii 1949-1950), corespondența cu cunoscuți din străinătate (1950-1954), iar apoi, din 1956, de activitatea sa într-un „grup mistic dușmănos” alături de vechi cunoscuți și prieteni alături de care se întâlneau la mijlocul anilor 1940 la mănăstirea Antim în forma „Rugului aprins”. După arestarea și detenția sa (1958-1964), a fost urmărit prin dosar de obiectiv, fiind prezent în mediul Patriarhiei și a patriarhului, al cărui duhovnic era; continua corespondența cu cunoscuți din străinătate etc. Noi verificări sunt făcute în momentul în care Ghiuș este trimis pentru a încerca să negocieze cu biserica românească din exil (1969). Nici după pensionare și retragerea la mănăstirea Cernica (1975), Benedict Ghiuș nu a scăpat de supravegherea Securității, care de-abia în 1978 a încetat urmărirea lui, „convingându-se în cele din urmă că avea de-a face cu un bătrân bolnav, care nu primea vizite, nu discuta chestiuni politice, singurele drumuri pe care le făcea fiind la biserică”⁵.

În cele șase volume ale dosarului informativ 2214, un dosar de urmărire de grup, numele lui Benedict Ghiuș și informațiile despre el sunt foarte numeroase – fapt sugerat, de altfel, și de numele dosarului: „Ghiuș Vasile și alții”. O simplă căutare numără în jur de 600 de menționări ale numelui lui Benedict Ghiuș în volumele dosarului. Articolul de față nu își propune coordonarea și coroborarea tuturor acestor informații, ceea ce ar reprezenta un demers de o întindere mult mai mare, ci selectarea câtorva documente relevante și analiza lor din prisma informațiilor și a narațiunii pe care ele o livrează. Mai precis, este vorba de analiza comparată a mai multor fișe și note care conțin date biografice, precum și a unui *curriculum vitae* redactat de Ghiuș însuși; din analiza noastră se va desprinde, implicit, o reconstituire a biografiei arhimandritului Benedict Ghiuș, dar și o frescă a funcționării instituționale a Securității în al șaselea deceniu al secolului XX.

Benedict Ghiuș în arhivele Securității: dosare și tipuri de documente

Dosarul de urmărire informativă de grup care privește principalii membri din grupul de apropiați cunoscuți drept „Rugul Aprins” (după numele cercului filosofic-teologic pe care îl inițiaseră în anii '40), grupează informații atât din perioada pre-detenție, cât și post-detenție, și îl are printre personajele centrale pe

⁵ Enache 2009.

Benedict Ghiuș. Prin funcțiile pe care le-a deținut (vicar patriarhal, duhovnic al patriarhului Justinian Marina, profesor la Facultatea de Teologie) și oamenii pe care îi cunoștea, Ghiuș s-a aflat în numeroase contexte care prezentau „interes operativ” pentru Securitate.

Fișele (biografice) și notele la care ne referim sunt documente ce se regăsesc pe parcursul dosarului de urmărire informativă. Ele sunt redactate, cronologic, în momente diferite, legate de motivațiile urmăririi lui Ghiuș. Ca structură, aceste fișe prezintă, în general, o sinteză a biografiei și activităților persoanei urmărite, bazată pe informațiile din evidența Securității (date de la cartotecă, fișe biografice anterioare, informații obținute din notele informative și aduse la zi). De astfel de fișe biografice „beneficiază” în dosarul de urmărire de grup câteva din personajele-cheie ale grupului pus sub urmărire informativă, precum Sandu Tudor, Alexandru Mironescu, Benedict Ghiuș.

Fișele biografice apar periodic în dosarul de urmărire informativă și stabilesc de fiecare dată o narațiune dominantă asupra personajului în cauză, fiind un instrument util și de referință pentru lucrătorul de Securitate. Fișele mai recente pornesc de la informația anterioară și o aduc la zi (actualizând date precum condamnările obținute, anii de detenție efectuați, încadrarea post-detenție etc.). Ceea ce obținem, analizând evoluția în timp a acestor documente, este, în primul rând, actualizarea reperelor biografice ale personajului studiat, dar totodată și o radiografie a transformării narațiunilor Securității, transformare afectată de schimbarea contextului politic intern, de reorganizarea procedurilor și regulamentelor, de evoluția limbajului, și care marchează în același timp o schimbare de perspectivă și percepție ideologică.

Nu trebuie uitate nici aspectele simple, pragmatice: scopul alcătuirii fișei sau actualizării informațiilor, precum și contextul mai larg, acțiunea în cadrul căreia fișa va fi utilizată (verificări, urmărire etc.). Pentru a urmări detaliat o astfel de evoluție narativă, ne vom raporta la câteva fișe (biografice) și note privitoare la arhimandritul Benedict Ghiuș, datate 1950, 1955, 1957, 1958, 1963 și 1971, precedate de o sinteză biografică dintr-un curriculum vitae manuscris.

„Cunosc limba latină și greacă, citesc în limba italiană și vorbesc limbile franceza și germana”: un curriculum vitae (1947)

Acest *curriculum vitae* în manuscris, nedatat, al lui Benedict Ghiuș, găsit într-unul din volumele dosarului de urmărire informativă, poate fi plasat cronologic în anul 1947, bazându-ne pe o mențiune referitoare la profesoratul său la Institutul Saint-Denis din Paris. În CV-ul său, Ghiuș notează: „În iulie anul acesta am fost invitat de Institutul Inter-ortodox „Saint-Denis” din Paris (Școală franceză de teologie ortodoxă, depinzând canonic de Patriarhia din

Moscova), să țin o serie de prelegeri despre gândirea teologică românească. Mă găsesc în prezent în fața primelor demersuri pentru plecare”⁶.

Invitația de a pleca la Paris e amintită și de „cronicarul” bisericesc Dudu Velicu, care notează în jurnalul său, pentru data de 27 noiembrie 1947, următoarele: „La Paris există de un an Institutul Teologic ortodox rus Saint Denis, ai cărui studenți aparțin multor neamuri și confesiuni. Arhimandritul Benedict Ghiuș, doctor în Teologie, asistent la Catedra de Mistică de la Facultatea de Teologie din București, a fost invitat de Guvernul român, evident la propunerea Patriarhului rus, să meargă la Paris pentru anul școlar 1947-1948, deocamdată, și să predea una din științele religioase la institutul de mai sus. Arhimandritul B. Ghiuș a acceptat invitația”⁷, notează Velicu.

Pe baza informațiilor de mai sus putem data așadar curriculumul vitae al lui Benedict Ghiuș în a doua jumătate a anului 1947. Documentul urmează o structură comună unui CV, informațiile oferite de autorul documentului fiind grupate în categorii ce includ: „date biografice”, „studii”, „situația monahală și preoțească”, „funcții ocupate”, „activitatea publicistică și didactică”, „mănăstiri și instituții vizitate în Occident”, „cunoașterea altor limbi” și „situația politică”.

Documentul e semnificativ pentru felul în care Ghiuș se vede pe sine și în care dorește să fie văzut: biografia lui e compusă din numeroase perioade de studiu, iar experiența profesională, asociată cu statutul de monah, relevă o bogată activitate inter-confesională și inter-culturală acumulată intensiv într-o durată relativ scurtă de timp. Începe școala primară în satul natal, însă studiile îi sunt întrerupte în timpul Primului Război Mondial: „Școala primară am făcut-o în satul natal, pierzând apoi câțiva ani din cauza primului război mondial. Am putut începe cursul secundar abia în 1918, la liceul Codreanu din Bârlad, pentru ca după câțiva timp să trec în școala pregătitoare din apropierea satului meu”.

După studii la Seminarul Teologic din Galați, urmează Teologia la București, iar apoi obține o bursă la Facultatea de Teologie Catolică de la Strasbourg, unde își continuă studiile și obține, după 5 ani, licența (1932). Revine în țară și își completează studiile cu licența în teologie ortodoxă (1935). Alte studii le efectuează la mănăstirea benedictină Maria Laach din Germania, iar apoi este admis la doctorat la Strasbourg (1937), pe care îl continuă din 1941 în România. În CV-ul său, Ghiuș menționează mănăstirile și așezămintele catolice pe care le-a cunoscut în timpul șederii sale în străinătate, institutele de studii frecventate, studiile și cercetările desfășurate până la momentul întocmirii curriculum vitae-ului, precum și activitatea lui publicistică: „Am publicat articole și recenzii în mai multe reviste din țară și străinătate: în *Revue des Sciences Religieuses* din Strasbourg; în *Jahrbuch für Liturgiewissenschaft* de la

⁶ I 2214/4, f. 177.

⁷ Velicu 2004, p. 90.

Maria Laach; în *Însemnări creștine*; în *Biserica și Școala* din Arad; în *Luminătorul și Misionarul*. Din lipsă de mijloace nu am putut publica decât câteva broșuri: două traduceri: *Ce este monahismul?* și *Duhul Ortodoxiei*. Și o broșură personală, *Încercări Cristologice*. Lucrări mai de seamă am în manuscris, între care: *Doctrina răscumpărării în Imnografia Bisericii* – studiu amplu, la care am lucrat mai mulți ani de zile, constituind teza mea de doctorat”⁸.

Șicanele care au făcut imposibilă accesarea sa la episcopatul de Bălți în 1944 au continuat profesional și prin piedici la concursul pentru angajarea ca asistent la catedra de Mistică a Facultății de Teologie din București. Deși ales de adunarea bisericească, Ghiuș este invalidat în urma intervenției personale a lui Mihai Antonescu, care numește explicit alt candidat, mai „prietenos” cu puterea politică. După ce Ghiuș a protestat în urma invalidării sale ca episcop, considerând abuzivă implicarea factorului politic, a fost îndepărtat din postul de preot slujitor pe care îl deținea la Patriarhie și chiar scos din chilia în care locuia la mănăstirea Antim. A participat apoi la concursul pentru postul de asistent la catedra de Mistică a Facultății de Teologie (februarie 1944), însă în ciuda faptului a promovat concursul, guvernul a refuzat să îi confirme numirea în post. La Academia Teologică din Arad i se oferă, între timp, poziția de „spiritual” (duhovnic), iar Ghiuș acceptă și rămâne în Arad până în august 1944. Odată cu schimbarea regimului politic, situația sa profesională se remediază, întrucât noul guvern îi confirmă numirea în post, revine la București și la Antim, iar în 1946 își finalizează studiile doctorale.

Curriculum vitae-ul lui Benedict Ghiuș ne redă imaginea unui călugăr-cărturar, nepreocupat de politică, dar atent la bunul renume profesional dat de munca sa intelectuală îndelungată. Informațiile se opresc în anul 1947, atunci când este, de altfel, și redactat documentul, în contextul mai larg al invitației de a conferența la Paris. Un ultim detaliu adăugat de Dudu Velicu legat de acest episod, surprinde cum: „l-am întrebat care va fi atitudinea lui față de catolicism - cunoscut fiind că menirea institutului este lupta fără preget pentru afirmarea ortodoxiei - el mi-a răspuns că nu poate fi alta decât cea ortodoxă. Și răspunsul mi-a fost dat atât de repede, el care, înainte de a da un răspuns, rămâne câteva secunde cu capul în jos, gândind”⁹.

Acuzele de catolicism sau de atitudine „catolicizantă” au planat mereu deasupra lui Ghiuș, acuze datorate simpatiilor sale catolice și a respectului imens pentru ethosul catolic, cu care interacționase vreme îndelungată pe durata studiilor sale. Mai mult decât atât, aceste acuzații sunt prezente în dosare mai ales la sfârșitul anilor 1940, în contextul în care Ghiuș se arăta solidar cu

⁸ I 2214/6, f. 176.

⁹ Velicu 1947, p. 90.

cunoscuții săi catolici și greco-catolici ce sufereau de pe urma măsurilor luate de proaspăt instalatul regim comunist: „Prigoana de azi contra catolicilor” afirma Ghiuș către un cunoscut la începutul anului 1950, „întărește biserica catolică și episcopii lor sunt martiri” afirma Ghiuș, care îi ajută pe clericii greco-catolici internați abuziv la Căldărușani: l-a încurajat pe starețul Ipolit Ciobotaru să permită corespondența „clandestină” a acestora cu Nunțiatura Papală și cu emisarii acesteia, și a mijlocit livrarea unor ajutoare către greco-catolicii reținuți la Căldărușani.

„Filocatolicismul” lui Ghiuș, un laitmotiv al scurtelor sale biografii întocmite de Securitate (însoțind eticheta sa anterioară de „legionar”) nu a însemnat niciodată pentru el o negare sau amestecare a identității sale ortodoxe. Lămurirea ne-o oferă atât rândurile lui Dudu Velicu, care amintesc de fermitatea poziției lui Ghiuș față de catolicism, dar și câteva rânduri din alte note informative, care amintesc cum, „după propriile sale afirmațiuni, «din milă creștină» a primit ajutoare pentru acești internați” și că „în 21 ianuarie 1950, Ghiuș a fost vizitat de un prieten care i-a adus spre consultare mesajul Papei cu ocazia Anului Sfânt, la care gest Ghiuș a răspuns prin confidențele următoare: «catolicismul m-a influențat foarte mult. De când am studiat teologia la un institut catolic, având o admirație deosebită pentru conducerea și administrarea ei, sentiment pe care-l nutresc și astăzi.» Ghiuș a spus în continuare că deși «n-are nicio legătură cu vreo personalitate de seamă catolică din țară», totuși suferințele catolicilor îl impresionează mult, fapt pentru care caută să-i ajute cum și cu ce poate «în spiritul moralei creștine», întrucât este convins că lupta lor «este legitimă, fiind obligați să-și apere religia.»¹⁰ Lămuriri suplimentare privind poziția sa mai apar în note informative ulterioare, care notează că „pe măsură ce a cunoscut mai îndeaproape Catolicismul a învățat să prețuiască mai mult Ortodoxia. A avut posibilitatea de a rămâne la ei cu înlesniri și perspective, frumoase dar nu a acceptat și a revenit la Ortodoxie pentru a se face călugăr și de a înfrunta toate greutățile unei astfel de vieți”¹¹.

„Vrea să apară că este cărturar și face impresia că în timpul liber se ocupă cu cartea”: fișe biografice, note ale Securității

În contrast cu „vocea” din *curriculum vitae* care ne povestește parcursul profesional al lui Ghiuș, fișele biografice și notele ne redau într-o manieră *dorit* obiectivă, informații despre reperele biografice și profesionale ale lui Ghiuș, legându-le întotdeauna de atitudinile sale „politice”.

1950-1955

În dosarul de urmărire informativă, până la începutul anilor 1950 biografia „călugărului-cărturar” Benedict Ghiuș beneficiază de repere clare, constituite

¹⁰ I 2214/1, f. 68.

¹¹ *Loc. cit.*, f. 52.

într-un mic „nucleu” narativ. Acest grupaj de informații biografice este reluat în majoritatea fișelor și în unele note informative care debutează cu minime biografii ale persoanelor urmărite, înainte de a completa informația și a o aduce la zi cu alte informații primite de la lucrători ai Securității sau informatori/„surse”. Aceste scurte narațiuni reprezintă un mod interesant de definire a lui Ghiuș, care nu a fost legionar, dar a fost taxat ca atare de guvernul Antonescu, iar această etichetă a însoțit ocazional biografia lui în dosarele de arhivă.

Primele două fișe biografice care sintetizează parcursul profesional și atitudinile „politice” ale lui Ghiuș datează din 1950 și 1955. E vorba, de fapt, de aproape același document, alcătuit inițial în 1950 pe baza notelor informative anterioare și a curriculum vitae-ului redactat chiar de Ghiuș și reluat în 1955, cu mențiunea că materialul „este numai din perioada cât susnumitul a funcționat în București. Pentru perioada cât a funcționat la mănăstirea Neamț ca profesor al seminarului monahal se vor prezenta datele necesare după ce vor fi obținute de la Regiunea Bacău”¹².

Până în 1950, Benedict Ghiuș se afla încă în mediul teologic bucureștean, legat de mănăstirea Antim și Patriarhie (a fost numit vicar patriarhal¹³, însă mult timp nu s-a prezentat la post: în iunie 1949, absența lui de la îndatoririle vicariatului, datorată unei paralizii faciale care necesita tratament, constituia una din problemele discutate în ședința Marii Adunări Bisericești din iunie 1949¹⁴). După un foarte scurt vicariat pe care oricum nu și-l dorise, dar fusese avertizat să îl accepte la insistențele mitropolitului Firmilian al Olteniei, începând din luna martie 1950, Benedict Ghiuș era numit profesor la Seminarul mănăstirii Neamț; numirea unor preoți profesori din București la Neamț, mutarea altor clerici pentru diferite proiecte în zonă (cum ar fi, de pildă, pictarea bisericii din Pipirig, Neamț, de către Sofian Boghiu și Felix Dubneac¹⁵) a fost o mutare strategică a patriarhului Justinian care încerca să îi scape pe colaboratorii săi apropiați de perspectiva închisorii.

Fișa biografică a lui Benedict Ghiuș datând din 1950¹⁶ a fost alcătuită în luna februarie a aceluși an, într-o perioadă în care el era încă stareț la Antim și vicar patriarhal, iar informatorii transmiteau Securității orice replică de-a lui Ghiuș care indica o atitudine politică. Astfel, cele șase pagini ale fișei biografice din 1950 cuprind câteva date biografice despre Ghiuș - interpretate, și ele, din prisma „orientărilor” politice ale celui urmărit. La acestea se adaugă o succesiune de note cu subiecte politice, care sugerau atitudinea refractară și

¹² I 2214/4, f. 70.

¹³ I 2214/1, f. 15.

¹⁴ *Loc. cit.*, f. 162.

¹⁵ *Loc. cit.*, f. 177.

¹⁶ I 2214/5, f. 201-205.

calitatea de „element dușmănos” al lui Ghiuș, dar și legăturile sale „suspecte” cu catolicismul, sau activitatea sa suspicioasă reprezentată de întâlnirile de la Antim, extinse sub forma de schimb de experiență cu câțiva cunoscuți catolici la capela Asumpționiștilor.

Grupajul biografic din fișă începe succint: „Arhimandrit, stareț al mănăstirii Antim și vicar patriarhal, Benedict Ghiuș s-a născut în anul 1904 în comuna Domnești-Putna: a urmat seminarul la Galați, absolvind în anul 1926: a urmat Facultatea de Teologie din București și și-a continuat studiile teologice la Universitatea catolică de la Strasbourg – Franța, unde a avut o bursă a episcopului catolic de Strasbourg Diddin, și-a luat doctoratul în teologie la Chișinău, unde a fost tuns în monahism. „Apoi a fost conducătorul internatului teologic la Cernăuți, angrenându-se în 1937 în mișcarea legionară. În timpul regimului legionar scrie împreună cu Ioil Babaca un proiect de reorganizare al Bisericii ortodoxe pe baze legionare. În februarie 1944 este ales episcop al Bălților, dar numirea sa nu a fost aprobată de Patriarhul Nicodim și de Mihai Antonescu, cunoscându-se activitatea sa legionară din trecut”¹⁷.

Eticheta de „legionar” din această fișă biografică, atașată probabil tot pe motive de opoziție politică (după episodul alegerilor de la Bălți), avea să îl însoțească pe nedrept pe Ghiuș atât în biografiile succesive întocmite de Securitate și în evidența lor, dar și într-o anumită zonă a memoriei publice, care face trimitere la originea politică menționată în evidența fișelor matricole penale ale Securității.

În cazul lui Benedict Ghiuș, asocierea cu mișcarea legionară e cum nu se poate mai falsă, atât pentru anul 1937, cât și pentru 1940. Pentru 1937, așa cum însuși Ghiuș explică într-unul din procesele verbale de interogatoriu, era vorba de un episod în care supraveghea câțiva elevi ai Seminarului unde era duhovnic, și care activau într-un cuib legionar, și deschiderea lui spre ei pentru a discuta și a le da lămuriri privind compatibilitatea mișcării legionare cu religia creștină. Iar în 1940, manifestul semnat de Benedict Ghiuș, Antim Nica și Ioil Babaca, „Înnoiește-te, noue Ierusalime!” era suficient de „revoluționar” și de acid încât să deranjeze atât spiritele din Biserică cât și pe cele din mediul politic, încât nu era greu ca eticheta de „legionar” să fie extinsă asupra sa cu atâta generozitate.

Atitudinea politică a lui Ghiuș, consemnată într-un moment în care se afla într-o poziție de influență, este deosebit de interesantă: „Imediat după promovarea sa în postul de vicar patriarhal, Benedict Ghiuș a condiționat colaborarea sa cu Patriarhul Justinian de facultatea de a nu face «acte politice», astfel nu a scris niciun articol în legătură cu revenirea greco-catolicilor la ortodoxie și nu a ținut niciun fel de cuvântare publică”. Mai mult, „în martie 1949 Vladimir Ghica susținea că Benedict Ghiuș ar fi afirmat că «libertatea

¹⁷ *Loc. cit.*, f. 201.

religioasă în R.P.R. constă în faptul că cultul ortodox este invitat să sprijine statul și să încurajeze oamenii să meargă la război și că toate cultele care nu vor să se degradeze la această misiune vor fi persecutate». Până în iunie 1949, Benedict Ghiuș este bolnav de paralizie facială, afirmând în timpul bolii sale unui bun prieten că el nu va împărtăși niciodată politica guvernului Groza¹⁸. E lesne de înțeles, așadar, de ce Ghiuș nu era agreat nici de puterea politică, și nici de clerul de la Patriarhie favorabil puterii comuniste.

Nici chiar unii călugări din propria obște de la Antim nu erau pe deplin mulțumiți de noul stareț, care le impusese o disciplină riguroasă, introducând ca experiment practica meditației interioare în biserică, sporind programul de rugăciune și slujbe și interzicând călugărilor discuțiile cu femeile¹⁹: „din august 1949, Ghiuș a început să imprime călugărilor din subordinea sa de la mănăstirea Antim o linie de conduită mistică și antidemocratică, inspirată din experiența ordinului călugăresc benedictin catolic, menită a-i face combativi împotriva «nebunilor necredincioși»”²⁰,

În ce privește pozițiile sale politice, fișa biografică amintește insistent de simpatia sa față de catolici, extinsă prin ajutorul dat clericilor greco-catolici reținuți la Căldărușani. Astfel de legături îl puteau face pasibil de eventuale acțiuni de spionaj. Mai mult, speranța sa, exprimată în rânduri repetate față de diverși cunoscuți, privind sfârșitul apropiat al comunismului odată cu moartea lui Stalin, venirea americanilor și victoria partizanilor „naționaliști”, nu îl făcea nici ea plăcut organelor represive. De pildă, „în 20 ianuarie (1950), după cum rezultă din informații din sursă sigură și verificată, Ghiuș a avut în cabinetul său de la mănăstirea Antim o convorbire cu caracter antidemocrat, pomenind despre apropiata «distrugere a U.R.S.S. prin noua bombă atomică a Statelor Unite». Cu un al doilea vizitator, Benedict Ghiuș discuta în aceeași zi asupra unei pastorale, din care citez: «Biserica trebuie să fie sinceră și loială față de puterea de Stat.» «Noi vrem să fim pravoslavnic și în același timp să recunoaștem Uniunea Sovietică care...». După citirea acestor rânduri, Ghiuș a oftat greu de mai multe ori și s-a exprimat față de un interlocutor cu un ton foarte nemulțumit: «Avem

¹⁸ *Loc. cit.*, f. 202.

¹⁹ „În ultima vreme”, ne spune o notă informativă din decembrie 1949, „mănăstirea Antim are un stareț nou – Benedict Ghiuș. Acesta a făcut ca să se schimbe mult fața spiritului general de aici. Anume au introdus un curent nou de «misticism înalt». A pus anumite restricțiuni călugărilor: N-au voie să stea de vorbă cu femeile, n-au voie să primească femei în chilie, n-au voie să vorbească și să rădă, n-au voie să lipsească noaptea din incinta mănăstirii. În fiecare seară, după masă se fac rugăciuni de seară, care nu se termină înainte de 10 seara, iar după rugăciune se mai țin și niște ședințe premergătoare cu critică și lămurire pentru predica de a doua zi ce se ține după slujba de seară. Deci călugării sunt ocupați în permanență de la ora 5-6 până la ora 11 seara, nemaiputând citi sau asculta «un radio»” (I 2214/1, f. 461).

²⁰ I 2214/5, f. 203.

noi sforile românești în mâna noastră, ca să le tragem așa cum vrem?»²¹ (...) Iar o săptămână mai târziu, în 27 ianuarie, Benedict a adăugat că are impresia că «tot eșafodajul acesta enorm, monstruos al comunismului» este foarte fragil, fiindcă au suferit foarte multe eșecuri în Iugoslavia, Polonia și alte țări²².

Toate informațiile cuprinse în fișa biografică de mai sus ajung la Secția raională de Securitate Târgu Neamț în noiembrie 1951, când Regiunea M.A.I. Bacău ordonă deschiderea unui dosar de verificare pentru Ghiuș, devenit acum profesor în cadrul Seminarului monahal al Mănăstirii Neamț, având ca măsuri în planul de urmărire: „a. Stabilirea activității care o depune susnumitul în prezent în cadrul M-tirei Neamț; b. Relațiile dintre acesta și restul de profesori de la Neamț; c. Supravegherea corespondenței susnumitului pe care o poartă cu alte elemente din alte localități”²³.

Din 1952, Ghiuș revine în București, inițial ca preot slujitor la Darvari²⁴. Tot în această perioadă, patriarhul Justinian îi readuce în București pe Andrei Scrima, la Institutul Teologic, și pe Sofian Boghiu, care și el fusese profesor la Neamț, înapoi la Mănăstirea Antim²⁵. După eliberarea din închisoare a lui Sandu Tudor (care trecuse prin doi ani de detenție la Jilava și Canal între 1950-1952) și stabilirea lui în Moldova (după Slatina și Sihăstria, se stabilește în 1953 la schitul Rarău), reîncep întâlniri ocazionale de mică amploare între vechii prieteni strânși în jurul ceneclului „Rugul Aprins”, pricinuite de vizitele periodice în București ale ieroschimonahului Daniil (Sandu Tudor). O semnalare privind aceste întâlniri este făcută Securității de către un informator încă din 1955, însă nu i se acordă foarte mare importanță²⁶. Din 1954, Ghiuș este numit ca preot slujitor la Patriarhie²⁷.

Fișa biografică a lui Ghiuș care datează în 1955 a fost redactată tocmai în contextul acestei numiri ca preot slujitor la catedrala patriarhală. Instituțional, din luna noiembrie 1954 și până în aprilie 1955 are loc un „dialog” birocratic între Direcțiile Regionale M.A.I. Bacău și M.A.I. București privind înaintarea dosarului de verificare referitor la Benedict Ghiuș²⁸. Regiunea Bacău solicită identificarea lui Ghiuș ca preot slujitor la biserica Darvari din capitală, pentru a putea trimite către Direcția Regională București dosarul aferent. Răspunsul sosește în 1 martie 1955, iar două săptămâni mai târziu, dosarul cuprinzând

²¹ I 2214/5, f. 203-204.

²² *Loc. cit.*, f. 204.

²³ I 2214/1, f. 45.

²⁴ *Loc. cit.*, f. 439.

²⁵ *Loc. cit.*, f. 56. Alături de Sofian Boghiu revine la Antim și Felix Dubneac,

²⁶ *Loc. cit.*, f. 9.

²⁷ *Loc. cit.*, f. 28-29.

²⁸ E vorba despre un dosar de verificare deschis anterior, în mai 1952, pentru a observa activitatea și manifestările lui Benedict Ghiuș din cadrul Seminarului Monahal al Mănăstirii Neamț (*loc. cit.*, f. 33).

perioada lui Ghiuș la Neamț este trimisă către București; sosirea dosarului este confirmată o lună mai târziu, pe 19 aprilie 1955²⁹. Cuprinsă în acest interval cronologic, fișa biografică a lui Ghiuș este datată 1 aprilie 1955, ceea ce explică necesitatea reluării unor informații mai vechi în contextul verificării unui angajat la patriarhie, mai mult, unul care avusese antecedente „dușmănoase” regimului. Fișa din 1955 reproduce în totalitate (cu excepția câtorva reformulări neglijabile) fișa biografică din 1950, inclusiv ordinea și natura informațiilor amintite. Este o copie a primului document, fără a fi suplimentată cu note informative din perioada 1950-1954 care să conțină atitudinile și părerile politice ale lui Ghiuș, acestea fiind înaintate în documente separate.

1957-1958

Lucrurile se vor schimba însă, căci informații noi ajung în dosar în următoarea perioadă, pentru că Ghiuș apare din nou în atenția Securității. În decembrie 1956, în urma semnalării agentului „Zamfir Pană”, este deschis un dosar de verificare, care urma să documenteze „cercul mistic ortodox din casa prof. Mironescu”. Micul grup beneficia, printre alții, de prezența lui Benedict Ghiuș și a ieroschimonahului Daniil (Sandu) Tudor de la Rarău, iar participanții „dezbateau probleme de combatere a materialismului, făcându-li-se studenților o educație dușmănoasă”³⁰. Măsurile de verificare luate de Securitate vizau: „- Stabilirea scopului și intențiile pentru care se adună acest grup. - Din cine este concret format, cine sunt fiecare element în parte, cine îi conduce, modul de organizare, modul de legătură, de coordonare și mobilizare. - Eventual legăturile superioare, interne și externe, legăturile lor cu alte elemente, cu alte grupuri și nuanța politică”³¹. După 5 luni de cercetări, dosarul de verificare deschis în decembrie 1956 se transformă în dosar de grup³², confirmându-se că activitatea lor era, într-adevăr, „dușmănoasă” regimului.

Fișa biografică redactată în martie 1957 este, de departe, cea mai neobișnuită și mai interesantă raportat la documentele echivalente redactate în 1950, 1955, 1958 și 1970. Este singurul document care nu îl etichetează pe Ghiuș ca legionar, care îl evaluează precis din perspectiva influenței sale profesionale și nu interpretează din punct de vedere politic antecedentele sale din carieră. Este o narațiune care surprinde în comparație cu celelalte fișe amintite, care, cu diferențe minore, se reproduc una pe cealaltă (inclusiv documentul din 1970 preferă să reproducă identic punctele ideologice esențiale din anii 1950-1955).

²⁹ *Loc. cit.*, f. 26-29.

³⁰ *Loc. cit.*, f. 4.

³¹ *Loc. cit.*, f. 10.

³² *Loc. cit.*, f. 1.

Pe lângă amintirea studiilor sale și a carierei de până în 1950, fișa din 1957 aduce completări privind evoluția sa profesională, chiar dacă, la verificări cu alte note, datele sunt ușor eronate. Cel mai original fragment din fișă evaluează capacitatea de „influență” a lui Ghiuș, și „perspectivele” sale profesionale: Ghiuș „păstrează legături în prezent cu mitropolitul Tit Simedrea, cu mitropolitul Firmilian de la Craiova și este apreciat de patriarh. Este un element în aparență retras însă dornic de mărire, vrea să ajungă episcop. Face vizite dese mitropolitului Tit Simedrea și preotului profesor Nicolae M. Popescu care locuiește în strada Sf. Ștefan. Vrea să apară că este cărturar și face impresia că în timpul liber se ocupă cu cartea”³³.

Următoarea **fișă biografică datează din luna mai 1958**. Cronologic, ne aflăm chiar în perioada care precede arestarea membrilor grupului. Din luna februarie fusese reținut monahul Adrian Făgețeanu³⁴, însă restul membrilor care aveau să intre în componența lotului „Rugul aprins” au fost arestați abia în iunie 1958 (prima ordonanță de reținere, pentru Sandu Tudor, este emisă pe 13 iunie 1958³⁵). Ce apare mult mai evident în acest document în comparație cu cele anterioare, e menționarea unor detalii care nu au absolut nicio relevanță în biografia lui Ghiuș, dar care se pot dovedi utile pentru argumentarea activității sale împotriva regimului. De pildă, un detaliu semnificativ e că bursa cu care Ghiuș a studiat în străinătate a fost finanțată de mitropolia de Chișinău și episcopia de Bălți, unde era pe atunci în scaun episcopul Visarion Puiu, „criminal de război fugit în străinătate”³⁶. Episodul alegerii sale ca episcop de Bălți e relevant numai pentru că acolo „a semnat un jurământ că va rămâne în Basarabia în cazul înaintării Armatei Sovietice pentru «a susține cauza românismului»”³⁷.

În continuare, sunt reluate acțiunile sale filo-catolice (aceleași din fișa inițială din 1950), corespondența cu străinătatea, dar nu în ultimul rând, cea mai importantă e cauza redactării documentului, activitatea dușmănoasă semnalată la sfârșitul lui 1956, documentată intensiv de Securitate în anii 1957 și 1958: „În prezent, pe mai multe linii informative se verifică faptul că Benedict Ghiuș, Sandu Tudor și ceilalți, fac educație mistică dușmănoasă unui grup de studenți din București, fiind urmăriți prin dosar de grup”³⁸.

După ce în vara lui 1958, membrii grupului sunt arestați, mecanismul birocratic de anchetă se pune în mișcare, iar ultima înfățișare a procesului lotului are loc în noiembrie 1958, când este emisă și sentința nr. 125/1958 care împarte

³³ *Loc. cit.* 1, f. 30.

³⁴ P 202,1, f. 112.

³⁵ *Loc. cit.*, f. 1.

³⁶ I 2214/1, f. 13.

³⁷ *Loc. cit.*, f. 14.

³⁸ *Loc. cit.*, f. 16.

membrilor pedepse variind de la 10-15 ani de muncă silnică la închisoare pe viață. Cei care au supraviețuit închisorii aveau să fie, în marea lor majoritate, eliberați în 1964, o dată cu decretele de eliberare generală a foștilor deținuți politici.

1963-1970

Din ultimele două fișe biografice luate în discuție, una este alcătuită în timpul perioadei de detenție (1963), iar alta după această perioadă (1970).

Fișa din 1963 provine din închisoarea de la Ostrov, unul din lagărele din Delta unde Ghiuș a efectuat detenție. Pe aceasta s-a notat, conform unui formular prestabilit, datele personale ale condamnatului, durata condamnării, la care s-a adăugat starea deteriorată a sănătății lui Ghiuș, care suferea, după anii de închisoare, de „boală hipertonică, tulburări circulatorii cerebrale, spondiloză cervicală, dischinezie biliară. Necesită tratament și supraveghere medicală mai îndelungată”³⁹. Foarte relevantă e continuarea fișei, care detaliază motivul condamnării sale, practic stabilind o narațiune definitivă asupra vinovăției sale, așa cum era ea percepută de statul comunist:

„În anul 1945 împreună cu Teodorescu Alexandru și alții a înființat o asociație cu caracter „religios” denumită „Rugul aprins” la mănăstirea Antim, sub masca căruia au organizat o serie de întruniri cu caracter contrarevoluționar. Datorită caracterului subversiv al asociației, în anul 1948 a fost interzisă, însă elementele în cauză au continuat să mențină legătură între ei și în anul 1955, sub conducerea lui Teodorescu Alexandru, cel în cauză a trecut la reorganizarea clandestină a grupării „Rugul aprins” în care au activat și elemente legionare, unde s-au purtat discuții dușmănoase la adresa orânduirii sociale și de stat, preconizând schimbarea acestora.

S-au ținut ședințe subversive la domiciliul numitului Mironescu Alexandru și la mănăstirea Plumbuita. Ghiuș Vasile a fost unul din inițiatorii grupării subversive și în plus de activitatea relatată mai sus, a desfășurat activitate de retragere [sic!] a tineretului în grupare pentru a educa în spirit naționalist șovin, în a urî regimul din țara noastră și a pasivității față de viața cultural-educativă”⁴⁰.

Narațiunea confirmă încadrarea activității duse de apropiații „Rugului aprins” în categoria „activitate contrarevoluționară dusă sub masca cultului ortodox”, și o continuitate este forțată între întâlnirile de la Antim din anii 1940 și întâlnirile din casa familiei Mironescu din anii 1950, pentru a demonstra continuitatea „activității clandestine” și „dușmănoase la adresa orânduirii sociale și de stat”. Această narațiune reprezintă o sinteză a dosarului condamnării lotului, a sentinței, și a tuturor rațiunilor care au stat la baza acestor încarcerări

³⁹ I 2214/3, f. 211^r.

⁴⁰ *Loc. cit.*, f. 211^v.

din 1958, gândite pentru a putea fi încadrate legislativ în articolul 209 care viza „uneltirea contra orânduirii sociale și de stat”.

Ultimul document analizat este o **fișă alcătuită în 1970**. Pe atunci, Ghiuș, reîncadrat profesional după detenția politică, funcționa ca preot slujitor la catedrala Patriarhiei⁴¹. Instituțional, avem de-a face cu o instituție a Securității reorganizată birocratic și administrativ (din 1967-1968), care „incriminase” abuzurile anterioare ale cadrelor, care elaborase noi regulamente și organizase mult mai riguros munca de urmărire informativă. În general, acest lucru poate influența contextul producerii discursului. În acest sens, principalele puncte din această narațiune biografică privesc „problemele” sale profesionale și politice: episoadele „legionare” din 1937 și 1940 și „filocatolicismul” său sunt reluate, cu adăugirea neobișnuită: „Nu avem date din care să rezulte că acesta ar nutri sentimente de ostilitate la adresa regimului nostru, dar nici nu a întreprins ceva care să arate atașamentul față de orânduirea de stat din țara noastră”⁴². Mult mai interesante pentru urmărirea informativă din această perioadă sunt legăturile și corespondența sa cu cunoscuți din străinătate, precum și vizita sa de diplomație bisericească în care: „în anul 1968, fiind solicitat de Boldeanu Vasile, Ghiuș Vasile-Benedict a făcut o vizită în Franța de 3 luni, pentru a găsi unele puncte de contact cu Capela ortodoxă română din Paris, de sub conducerea legionarului Boldeanu Vasile. Rezultatul acestei vizite nu a fost cel așteptat”⁴³. Nici potențiala influență a lui Ghiuș nu era de ignorat, pentru că „Ghiuș Vasile Benedict este apreciat de patriarhul Justinian Marina, care intenționează să-l hirotonească episcop”⁴⁴. Acest lucru nu s-a întâmplat, iar Benedict Ghiuș a continuat să slujească discret până la pensionare, după care s-a retras la mănăstirea Cernica, unde a primit foarte rar vizite, și unde și-a dus bolile și bătrânețea până în 1990, când a trecut la cele veșnice.

Concluzii

Documentele analizate sunt, în primul rând, tributare anilor și contextelor instituționale și istorice în care au fost produse. Analiza lor comparată relevă evoluția unor narațiuni asupra biografiei unui personaj considerat „dușmănos” regimului, și în același timp ilustrează optica unilaterală a aparatului represiv asupra unei persoane. Evaluarea lui Ghiuș depinde în mare măsură de notele informative date (și de bunăvoința sau antipatiile personale ale informatorilor care oferă aceste note), dar și de competența lucrătorului de Securitate care înțelege și compilează informațiile, felul în care le prelucrează ideologic și detaliile pe care dorește să le surprindă sau să le folosească. Această viziune

⁴¹ I 2214/6, f. 35.

⁴² *Loc. cit.*, f. 35-36.

⁴³ *Loc. cit.*, f. 36.

⁴⁴ *Loc. cit.*, f. 36.

tributară ideologic îl evaluează pe arhimandritul Benedict Ghiuș în funcție de potențialul său de oponent al regimului (prin corespondența cu străinătatea, originile legionare inventate etc.) sau de *influencer* în a răspândi idei anti-regim („combaterea materialismului”, „educația mistică dușmănoasă” – adică îndrumarea duhovnicească a grupului de tineri).

O dureroasă ironie constă în faptul că memoria are nevoie și de informatori cu solidă pregătire teologică care să constate valoarea unui om ca Ghiuș, a culturii și experienței sale spirituale, astfel încât, rar, dar prezent, narațiunile despre obiectivele Securității să iasă din paradigma obișnuită, și să noteze și cum „îl cunosc pe Ghiuș Vasile-Benedict din 1952-1953. Am pătruns cu greu în gândurile sale pentru că este o fire complexă, puternic interiorizată și de aceea caută cât mai mult singurătatea. Îl obosește lumea, slujbele și evită să se angajeze ca duhovnic numai spre a nu i se răpi din timpul pe care vrea să-l dedice lecturii, meditației, rugăciunii și scrisului. Îl consider cel mai realizat om pe tărâm spiritual care a realizat ca dominantă a vieții sale apropierea de Dumnezeu și în același timp, spre deosebire de alții, a realizat o «degajare cuminte» față de lumea exoterică ortodoxă, punând accentul nu pe canonul exterior ci pe cel interior. Este poate cea mai reușită realizare a teoriilor ortodoxe isihaste care a realizat îmbinarea între strădania lăuntrică și activitatea pe plan cultural. (...) Nu trebuie uitat niciodată că dânsul este prin excelență un adânc trăitor al valorilor spirituale, un om permanent în rugăciune, este un „isihast”, un practicant autentic și sincer al rugăciunilor interioare”⁴⁵.

Repere biografice

1904, 21 octombrie – se naște, în comuna Domnești, situată pe atunci în județul Putna (apoi raionul Adjud, regiunea Bacău, azi-județul Bacău), Vasile Ghiuș, fiul lui Constantin și al Elenei, „agricultori”. Urmează școala în satul natal, întreruptă în timpul Primului Război Mondial.

1918 – Începe studiile secundare la liceul Codreanu din Bârlad.

1919 – Este admis la Seminarul Teologic din Galați.

1926 – Își finalizează studiile la Seminarul Teologic din Galați; începe studiile la Facultatea de Teologie din București.

1927 – După un an petrecut la București, continuă studiile la Universitatea Catolică din Strasbourg, beneficiind de o bursă a episcopului catolic Diddin.

1932 – Obține licența la Strasbourg, după 5 ani de studii.

1934 – Se călugărește la Mănăstirea Noul Neamț.

1935 – Obține licența în teologie și în țară.

⁴⁵ *Loc. cit.*, f. 15, 17.

1935 – După hirotonia ca diacon, i se oferă o bursă la Academia Monahală din Mănăstirea Benedictină Maria Laach din Germania, unde urmează cursurile vreme de un an.

1936 – Este hirotonit preot. Conduce Colegiul St. Basile al studenților români din Strasbourg. Susține examen pentru admiterea la doctorat la Facultatea Catolică de acolo.

1937-1938 – Funcționează ca prefect de studii la internatul Teologic din Cernăuți. Din toamna anului 1938 se transferă ca profesor și „spiritual” (duhovnic) la liceul seminarial din Bălți, unde rămâne până în 1940.

1940 – Este ridicat de mitropolitul Tit Sîmedrea în gradul de protosinghel și apoi arhimandrit. Redactează, împreună cu Ioil Babaca și Antim Nica un manifest pentru reorganizarea Bisericii pe principii meritocratice, caracterizat de Securitate drept „un proiect de reorganizare al Bisericii Ortodoxe Române pe baze legionare”.

1941 – Susține examenul de admitere pentru doctoratul în teologie ortodoxă în țară.

1943 – În luna decembrie 1943 este ales episcop pentru eparhia de Hotin prin votul adunării, împotriva prevederilor guvernului.

1944 – La intervenția personală a lui Mihai Antonescu, alegerea este invalidată. Pentru că protestează, Ghiuș este dat afară din postul de preot de la Patriarhie. În luna februarie 1944, promovează examenul de asistent universitar la catedra de Ascetică și Mistică a Facultății de Teologie din București, dar nu poate obține confirmarea Ministerului. Este chemat la Arad ca duhovnic al Academiei Teologice de acolo. După 23 august 1944, i se confirmă numirea în postul de asistent universitar și revine la București.

1946 – Obține titlul de doctor în teologie la Facultatea din București.

1946 – Încep ședințele cu public ale „Rugului Aprins” la Antim.

1948 – În toamna anului, la recomandarea secretarului patriarhal Nițișor Cazacu, este promovat preot slujitor la Catedrala Patriarhiei, pentru a fi avansat apoi în decurs de câteva luni: spiritual/duhovnic al Institutului Teologic de grad universitar, prim slujitor la Patriarhie, stareț la mănăstirea Antim.

1949 – În luna februarie 1949 este numit vicar patriarhal, însă nu se prezintă la post un timp îndelungat din cauza unei boli de paralizie facială.

1950-1952 – Este numit profesor la Seminarul monahal de la mănăstirea Neamț.

1952-1954 – După desființarea secției monahale a Seminarului de la Neamț, continuă să predea la școala de cântăreți bisericești a mănăstirii.

1954 – Revine în București, inițial ca preot la Darvari.

1955 – Este numit preot slujitor la Patriarhie.

1956 – În luna decembrie, o sursă semnalează Securității întâlnirile unui „cerc mistic” care se organizează în casa profesorului Alexandru Mironescu, și la care

participă Sandu Tudor, Benedict Ghiuș și alții. Este deschis un dosar de urmărire informativă de grup.

1958 – Este arestat, alături de alți 15, pentru activitate subversivă și constituirea unui grup mistic dușmănos. Sentința, pentru uneltire contra ordinii sociale (în baza articolului 209 din Codul Penal), prevedea 18 ani muncă silnică și 10 ani degradare civică. Efectuează detenție la Jilava, Aiud, Galați și Ostrov.

1964 – Este eliberat din închisoare. Revine la Patriarhie ca preot slujitor, prin grija patriarhului Justinian, care ia hotărârea în ciuda poziției contrare a Departamentului Cultelor.

1968-1969 – Au loc pregătirile și plecarea sa la Paris, ca trimis al B.O.R., pentru a negocia apropierea bisericii românilor din exil. Se întoarce fără succes.

1975 – Se pensionează și se retrage la mănăstirea Cernica.

1990, 12 iunie - trece la cele veșnice. Este înmormântat în cimitirul mănăstirii Cernica.

**Biographies of Benedict Ghiuș within the Securitate Archives:
Narratives from Biographic Files and Informative Notes**

ABSTRACT

The paper reconstructs the biography of archimandrite Benedict Ghiuș (1902-1990), former vicar at the Romanian Patriarchy, a close collaborator of patriarch Justinian Marina, and important member of the mystic-theological circle known as “The Burning Bush”, while corroborating relevant data from the files of the Securitate. At the same time, the paper also compares several chronologically different documents that contain the biographic information of Ghiuș and discusses the relation between various types of documents (such as records or informative notes) and the differences in the narratives they deliver.

Abrevieri bibliografice

Enache 2007 - <https://www.fericiticeiprignoniti.net/benedict-ghius/901-parintele-benedict-ghius-despre-a-indura-suferinta-cu-blandete>, accesat 15.05.2020.

Enache 2009 - <http://ziarullumina.ro/parintele-benedict-ghius-invatatorul-celor-tineri-38128.html>, accesat 15.05.2020

I 2214/1-6 - Arhiva Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității (ACNSAS), fond Informativ, dosar nr. 2214, vol. 1-6.

P 202/1 - Arhiva Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității (ACNSAS), fond Penal, dosar nr. 202, vol. 1

Velicu 2004 - Dudu Velicu, *Biserica Ortodoxă în perioada sovietizării României, Însemnări zilnice. I. 1945-1947*, ediție îngrijită de Alina Tudor-Pavelescu, București, 2004

Cuvinte-cheie: Arhivele Securității, biografii, clerici în timpul regimului comunist, monahismul în secolul XX

Keywords: Securitate archives, biographies, clergy during Communism, monasticism in the 20th century